

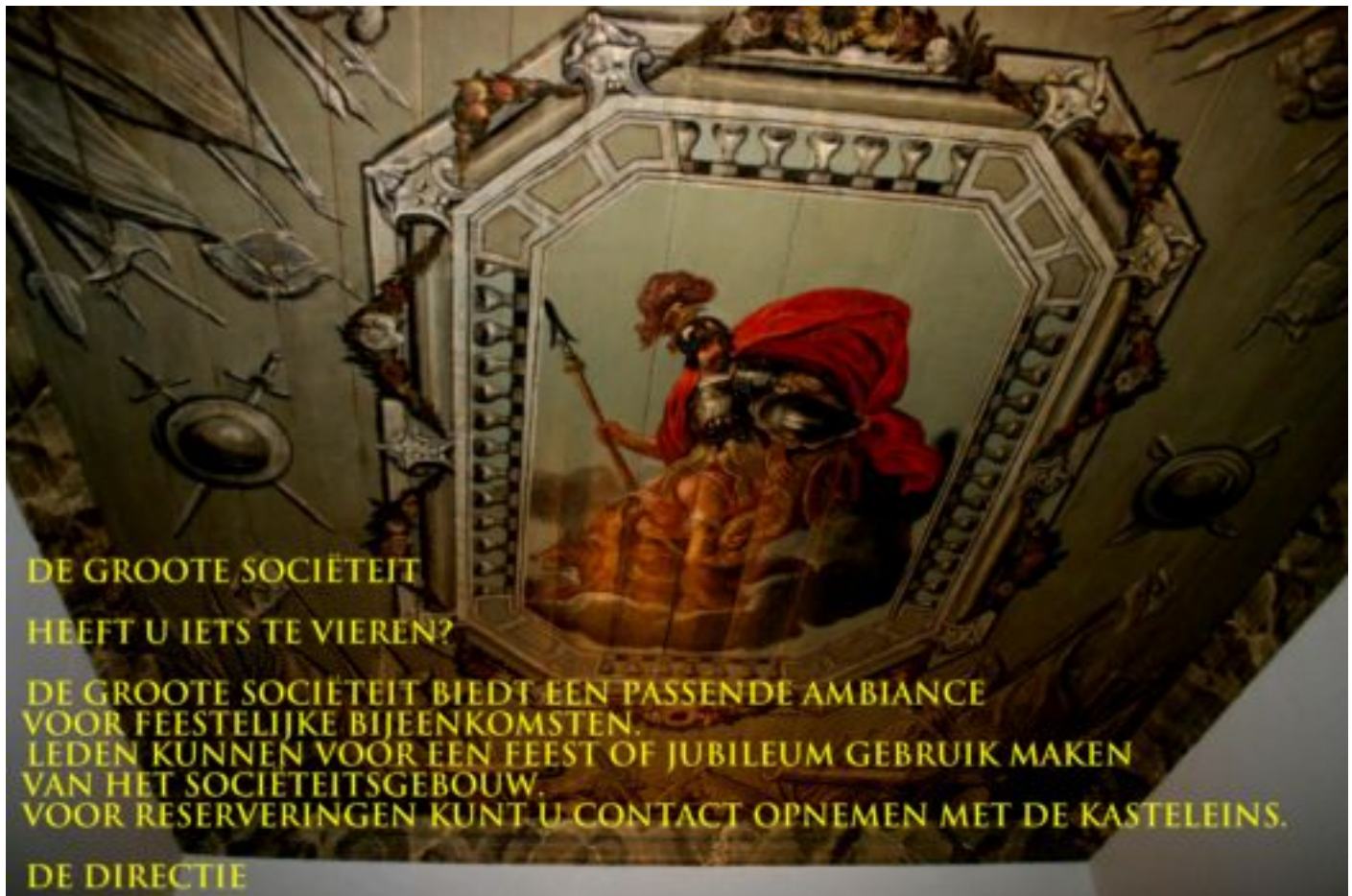
DE GROOTE KLOK

PERIODIEK VAN
DE GROOTE SOCIETEIT
OPGERICHT 1802

INHOUD

3. Petite Histoire
4. Column van de President-directeur
7. Jasper Warner (slot)
11. Verslag Golfdag
14. De maritieme avonturen van Johan Christiaan Baron van Haersolte (deel 3.)
18. Roy's Column

**DE GROOTE SOCIËTEIT
HEEFT U IETS TE VIËREN?**

**DE GROOTE SOCIËTEIT BIEDT EEN PASSENDE AMBIANCE
VOOR FEESTELIJKE BIJENKOMSTEN.
LEDEN KUNNEN VOOR EEN FEEST OF JUBILEUM GEBRUIK MAKEN
VAN HET SOCIËTEITSGEBOUW.
VOOR RESERVERINGEN KUNT U CONTACT OPNEMEN MET DE KASTELEINS.
DE DIRECTIE**

Colofon

De Groote Klok is een uitgave van de Groote Sociëteit, Koestraat 8, 8011 NK Zwolle. Tel. 038-4216467
Bankrekeningnummer 17.07.52.100. De Groote Klok verschijnt 10 maal per jaar in een oplage van 350 exemplaren.

Directie

President-directeur	drs. G.G. Callenbach	Strielandsebeek 3, 8033 DT Zwolle, tel 038-4541559
Directeur-secretaris	drs. R.V. van den Berg	Grote Beukelaer 1, 8141 BM Heino, tel. 0572-391694
Directeur-thesaurier	drs. W.A. Venker RA	De Brandt 4, 7722 PE Dalfsen, tel. 0529-427202
Directeur-exploitatie	A. Rigter	Zwette 6, 8032 XM Zwolle, tel. 038-4533377
Directeur-verenigingszaken	ing. A.A. van Dijk	Tichelmeesterlaan 20, 8014 LB Zwolle, tel. 038-4601526

e-mail adres: directie@degrootesocieteit.nl / **website:** www.degrootesocieteit.nl

Kasteleins

Mw. Godelieve Overbeeke	Bloemstraat 6, 8012 VN Zwolle, tel. 06 11401490
Mw. Hetty Kruiswijk-Schukking	De Hoeve 41, 8112 BC Nieuw Heeten
Mw. Marit van Raalte-Lageveen	Trompstraat 65, 8023 FN Zwolle

Redactie

Steven ten Veen
Ronald van den Berg (productie)
Louis van Daalen
Cees Meijntjes

Postadres: Koestraat 8, 8011 NK Zwolle / e-mail adres: g.klok@degrootesocieteit.nl

Tekstbijdragen (bij voorkeur gedigitaliseerd) aanleveren door te mailen of te sturen naar bovenstaand adres. De redactie beslist over de inhoud van de Groote Klok en kan wijzigingen in teksten aanbrengen of bijdragen niet plaatsen. Foto's moeten digitaal worden aangeleverd in hoge resolutie (niet verkleinen!) en graag voorzien van bijschrift. Voor advertenties kan contact worden opgenomen met de directeur-secretaris. Uiterste inleverdatum kopij oktobernummer: **25 oktober a.s.**

PETITE HISTOIRE

Gerookte Kamelen

Kamelen sloffen deinend in hun eeuwige ritme door het woestijnzand, langs rotsen waar de wind maar geen vat op kan krijgen en brengen hun bewegingen dwingend over aan hun last. De meesten zijn hoog opgetast met zakken en tassen anderen dragen hun berijders, de koopman of de kamelendrijver wiens rauwe stem met korte aanwijzingen als de enige over de vlakke klinkt.

Al dragen de mannen wijde doeken om hun hoofd, hun gelaat is geplooid en gegroefd door de voortdurende wind en het stof. De verschroeiend droge hitte, de scherpe kamelengeur en een eeuwige dorst maken de langzaam voortstrompelende karavaan tot een klein inferno. Het van de vorig oase meegenomen water, lauwwarm in stinkende leren zakken is op rantsoen. De enigen die nergens last van hebben zijn de kamelen. Zij zijn in staat drie dagen zonder water te overbruggen en de afstand van oase naar oase of karavanserai is aan dat gegeven aangepast.

Ik ben op de zijderoute van een paar duizend jaar geleden door de steppes en woestijnen van Bactria op weg van China naar het oude Rome waar de dames uit het patriciaat zich wensen te onderscheiden van het plebs door hun zachte gebalsemde huid slechts met zijden gewaden te omhullen, totdat het stoplicht op rood schiet en een jongeman op zijn fiets naast mij luidruchtig *"shit"* roepend de middelvinger van zijn rechterhand naar mij omhoog steekt. Geen zijderoute meer, maar gewoon weer de Boerendanserdijs in Zwolle. Bij het stoppen zet ik een been naast mijn fiets om de stalen kameel overeind te houden. Te zeer in de lectuur van deze ochtend opgegaan blijkbaar. Nu weer gewoon bij de les blijven en naar de viswinkel fietsen voor het avondmaal!

Op de Filosofenallee nog even in onver-

valst Zwols aangesproken door een uit het raam hangende dame omdat ik over de hinkelbaan fietste die haar kinderen op het fietspad hadden uitgezet. Waar je dan wel moet fietsen is mij een raadsel. Hollanders zijn natuurlijk beste mensen, maar soms wel erg direct en van hoffelijkheid kun je ze niet beschuldigen. Wij hebben de neiging om te zeggen wat we denken zonder te beseffen daarmee een continuüm te hebben geschapen dat gelijkenis vertoont met ons landschap: plat.

Wij zijn en blijven het vlakke land van De Génestet met zijn 'mist mest en modder' van polderaars en stugge kooplui waar nooit een echte hofcultuur met al zijn subtiliteiten en indirecte correcties tot stand is gekomen en rangen en standen slechts betrekkelijke begrippen zijn.

Als ik hoog in de Italiaanse bergen een plaatselijke boertegenkom dan zal hij mij waarschijnlijk *'salve'* (gezondheid) wensen. Dat klinkt toch anders dan *"hoi"*. De vorm is de inhoud.

Hoewel de Hollander graag direct is in zijn benadering van de ander wil hij zelf, in tegenstelling tot de zuiderlingen liever niet worden aangeraakt *"blijf van me af"* is het dan al gauw. Naar mijn gevoel zit daar toch iets van een paradox in.

Kort geleden mochten wij het in een francofone landstreek nog meemaken dat 's morgens vroeg om zes uur de schoolkinderen, en dat waren er wel vijftig, een voor een bij het instappen bonjour monseigneur tegen de chauffeur zeiden en allemaal kregen zij een vriendelijk woord terug en sommigen een hand.

Zelf zit ik natuurlijk in hetzelfde schuitje als mijn landgenoten en toen ik die dag een passerende agent zonder inleiding naar de weg vroeg keek hij mij eerst even aan en zei vervolgens niet zonder nadruk: *"Bonjour monsieur!"* en pas na mijn wedergroet wenst hij mijn verzoek in behandeling te nemen. 's Lands wijs, 's lands eer.

Op mijn kamelentocht naar de binnenstad van Zwolle waren mij dus wel weer even de oren gewassen door medeburgers en viel er heel wat te overdenken op de rest van mijn tocht.

Omgang met mensen is moeilijk en kan zelfs gevaarlijk zijn volgens een Franse vriend en zo heeft hij mij meerdere malen moeten corrigeren vanwege een naar zijn gevoel onjuist gebruik van de Franse

taal.

Zo was ik gewoon om bij de Franse bakker een bestelling te plaatsen met de woorden *"je voudrais trois croissants"*.

Dat was weer de plank misgeslagen! *"je voudrais"* (ik zou willen) dat zeg je niet in een winkel.....zo spreekt 'le patron' zijn *'employés'* aan!

Nee, je moet zeggen: *"j'aimerais"* (ik zou graag). De winkelbediende op zijn beurt plaatst je natuurlijk als klant op koninklijk niveau en vraagt:

"Qu'est-ce que vous voulez?"

Door al die directe contacten met mijn medeburgers en de overpeinzingen die daar uit voortvloeiden had zich bij mij langzamerhand het voornemen ontwikkeld om straks bij de visboer een poging te doen mijn bestelling met een zekere hoffelijke zwierigheid te gaan plaatsen.

Zo gedacht, zo gedaan al moest ik bij het betreden van de winkel vanwege alle gebeurtenissen en overwegingen wel even nadenken wat ook alweer de boodschap was. Opening natuurlijk met zoiets als *"goede morgen"* en dan mijn wens op gevoelige wijze naar voren brengen en dat is nog niet zo eenvoudig in de Nederlandse taal.

Met de beste bedoeling stapte ik nering binnen waar de verstijfde vissen elkaar vol onbegrip met gapende ogen lagen aan te staren, de bek nog open als in een laatste groet.

Het ging daarna eigenlijk heel soepel; na een juiste wens in de richting van de verkoopster aan de andere zijde van de toonbank te hebben uitgesproken vroeg de vriendelijke dame op haar beurt vervolgens naar mijn wensen en toen rolde het er zomaar uit:

"Ik zou graag drie gerookte kamelen hebben"

Haar gelaat verstrakte heel even, maar al heel snel speelde daar een glimlach doorheen en nog vóór ik mij had kunnen corrigeren liep zij naar de gerookte makrelen.

Bij het verlaten van de winkel voelde ik haar ogen in mijn rug branden.

WMCC Willems

AGENDA

dinsdag	13 oktober	19.30	Wisselbridge
vrijdag	16 oktober	15.00	Computerworkshop
dinsdag	20 oktober	19.30	Echtparenbridge
woensdag	21 oktober	13.30	Damesbridge
donderdag	22 oktober	17.45	Beleggingsclub
donderdag	22 oktober		Heerenbridge
zondag	25 oktober	11.00	Koffieconcert (10.30 zaal open)
dinsdag	27 oktober	19.30	Wisselbridge
vrijdag	30 oktober	18.00	Installatie nieuwe leden
vrijdag	30 oktober	19.00	Laatste vrijdagmaaltijd
dinsdag	3 november	19.30	Echtparenbridge
vrijdag	6 november	15.00	Computerworkshop
dinsdag	10 november	19.30	Wisselbridge
donderdag	12 november	17.30	Culinaire Cornuyten
dinsdag	17 november	19.30	Echtparenbridge
woensdag	18 november	13.30	Damesbridge
vrijdag	20 november	15.00	Computerworkshop
dinsdag	24 november	19.30	Wisselbridge
donderdag	26 november	17.45	Beleggingsclub
donderdag	26 november		Heerenbridge
vrijdag	27 november	18.00	Algemene Ledenvergadering
vrijdag	27 november	19.00	Laatste vrijdagmaaltijd
zondag	29 november	15.00	Sinterklaas

Vaste activiteiten van De Grote Sociëteit:

- elke maandagmiddag van 16.00 tot 18.00 uur 'seniorenborrel'
- elke maandagavond van 18.30 tot 23.00 uur biljarten, opgave bij Rindert Marten, tel. 038-4231227
- elke vrijdagmiddag van 14.00 tot 17.30 uur vrij bridgen, biljarten, schaken etc.
- elke vrijdagmiddag vanaf 17.30 uur 'vrijdagmiddagborrel'
- elke laatste vrijdag van de maand maaltijd in de sociëteit. Opgave bij de kasteleins of op de lijst op het prikbord.

Voor inlichtingen kunt u contact opnemen met de leden van de **Sociëteitscommissie**:

Harro Koetsier	voorzitter	038-4223077	infoharro@planet.nl
Peter Dutman	lid	038-4544987	jpjfdutman@penpoint.nl
Piet Huisman	lid	038-4546068	p.huisman324@12move.nl
Johan van Zanten	lid	038-4537156	ja.zantenhartog@planet.nl

Ledenmail

U heeft een internetaansluiting maar u ontvangt geen mail van de Directie? Stel ons in kennis van uw actuele e-mailadres door ons een mail te zenden. Bij voorbaat dank!

Burgerlijke Stand

Nieuwe leden:

- De heer W.A.J. van Beek

Voordrachten:

- De heer B.J.C.G. de Rooy (Ties)(20-04-52), Badhuiswal 12, 8011 VZ Zwolle. De heer de Rooy is cultureel adviseur. Voorgedragen door de heren Rodenstein en Harms.

Opzeggingen:

- C. A. J. Bruin
- J. A. Elich
- Drs. F. J. H. L. Oonk

Column van de President-directeur

Verhuizen en strategisch beleid

Kort geleden is ons nieuwe appartement opgeleverd. Vanaf dat moment verdeel ik mijn tijd tussen de verschillende vrijetijdsactiviteiten 'in de samenleving' en klussen.

Dat valt op hoe je, ook je bij verhuizen en verandering van situatie altijd ook jezelf meeneemt.

Een voorbeeldje: in ons oude huis hadden we enige tijd geleden een nieuwe keuken laten plaatsen. Voor de nieuwe woning hebben dezelfde voorkeuren van ons geleid tot een nieuwe keuken die wel nieuw is, maar voor ons direct herkenbaar als een stukje van onszelf. En zo gaat het met veel dingen. Op de een of andere manier is iets nieuws vaak alleen een uiterlijke verandering.

Dit beeld kwam bij me op als thema voor deze column. In het vroege voorjaar van 2009 zijn we als directie twee keer bijeen geweest om strategisch te brainstormen over het sociëteitsleven in de Groote Sociëteit. Aad van Dijk had hiertoe in onze januarivergadering de voorzet gegeven. Met enkele leden van onze Vereniging wilde hij daarmee ook aan de gang. En het is natuurlijk wel van belang dat de directie en de leden op dezelfde koers zitten.

Waarover gaat het dan? De Groote Sociëteit heeft een eerbiedwaardige traditie.

Zeildag 3 oktober geannuleerd

Zeilers willen altijd wind in de zeilen. MeteoConsult geeft voor Enkhuizen op zaterdag rond het middaguur 25/27 knopen met windstoten tot 39 knopen. Dat is een beetje veel voor een toeristisch bedoeld tochtje over het IJsselmeer. Op basis van de prognoses is de Zeildag 2009 afgelast. Volgend jaar weer een kans.

Gewoontes geven we graag door. Dat is traditie ook letterlijk: overdracht. We proberen interessant te zijn voor een brede doelgroep met een grote leeftijdsvariatie. Zo zouden we dan ook niet verbaasd behoeven te zijn dat ons jongste lid midden twintig is. Weliswaar beladen met een traditie van de derde generatie. Maar toch .... En evenzeer 'toch', zo merk ik bij mijzelf, ben ik er een beetje trots op dat we een zo jong sociëteitslid hebben. Eigenlijk zou ik dat heel gewoon moeten vinden.

Omdat dat niet zo is, weet ik dat ik hier te maken heb met een essentiële vraag: "Zijn we echt voor een brede doelgroep met een grote leeftijdsvariatie?"

Om dit soort vragen gaat het om het proces dat ik 'strategisch' noemde. Als directie geven we daarvoor de kaders. Maar die willen we niet benauwd maken. Binnen die kaders, en -denk ik- ook wel eens daarbuiten, stoeien de bovengenoemde enkele leden en Aad van Dijk met allerlei gedachten over "Wat voor vereniging / sociëteit willen we zijn? Missen we iets? Kunnen we daaraan iets doen?"

Wanneer zij hun bedenksels met de directie hebben doorgesproken en de directie zonder bedenkingen hun inbreng breder wil bespreken, komt u als lid der vereniging in beeld. We weten nog niet hoe, maar wel dat dit gaat gebeuren. We hopen dat van grote breedte en uit vele leeftijdsgroepen spontaan gecreëerd wordt. Inderdaad 'gecreëerd'. Als directie rekenen we erop dat het niet om een reactief proces gaat maar om een creatief proces.

Wat betreft de verhuizing: onze Sociëteit blijft echt wel ons onderkomen. Sommige uiterlijkheden zouden best in de loop van de tijd kunnen veranderen. Maar we nemen ons zelf in al die veranderingsprocessen gewoon mee. Wij blijven ons zelf. Gége Callenbach, president-directeur.

Van de Ledencommissie

Het zit ons niet tegen, we liggen behoorlijk op koers met de ontwikkeling van het ledenbestand. Zo tegen de 300, en dat is in de ogen van de directie het ideale aantal.

Er vertrekt er eens één, een paar nieuwe leden dienen zich aan en gestaag groeit de club. Alsof je op vakantie bent en de weegschaal hebt thuis gelaten.

Zijn we dan volop tevreden? Zijn we zielsgelukkig? Helaas, vrienden, er moet wat te wensen overblijven. Kijk maar om u heen, de blonde kuiven en ravenzwarte haardossen van weleer vertonen wat herfsttinten. De vergrijzing dient zich aan, ook binnen de Sociëteit.

Onder het wakend oog van de directie is de ledencommissie samen met de sociëteitscommissie bezig te broeden op ideeën om de sociëteit aantrekkelijk te houden voor het huidige ledenbestand en attractief te maken voor de leden die we te weinig zien en voor hen 'die we graag bij de club willen hebben maar die nog niet door u zijn voorgedragen'. Verjonging streven we na met het oog op de continuïteit.

Op 30 oktober gaan we het weer meemaken dat er een aantal nieuwe leden wordt geïnstalleerd. Om zes uur scherp zullen de nieuwelingen aan u worden voorgesteld. Het is de laatste vrijdag van de maand, een schitterende gelegenheid dus om na de borrel nog te genieten van de culinaire kunsten van Godelieve.

Wij rekenen graag op een grote opkomst. 'Waarom op 30 oktober zult u zich afvragen, het zou toch op 25 september gebeuren'. U hebt, zoals altijd gelijk maar door een klein misverstandje is de aankondiging in De Groote Klok van september achterwege gebleven en we wilden er u toch wel graag allemaal bij hebben. Namens de ledencommissie, Hans Wijdeveld

Wijzonol
BOUWVERVEN

Jij en...

Wij

... vormen een sterke basis

In Wijzonol Bouwverven vindt u een partner die voortdurend meerwaarde levert. Ons hele denken en doen is gericht op samenwerking. Wij overleggen met schilders, opdrachtgevers, woningcorporaties en vele andere professionals over producten en verfsystemen. Want samen kunnen we nog betere resultaten boeken.

samen sterk

www.wijzonol.com

Jasper Warner (slot)

Dit is de laatste aflevering over Jasper Warner, oud-lid van de Groote Sociëteit, succesvol ondernemer, gewaardeerd sportbestuurder en prominent inwoner van de goede stad Zwolle. Hoe belangrijk zijn positie in de Overijsselse hoofdstad was, bleek bijvoorbeeld op 4 augustus 1913, toen hij zij aan zij met de jonge koningin Wilhelmina over de grote Provinciale Nijverheids-Tentoonstelling, waarvan hij de spil van de organisatie was, wandelde. Voor deze tentoonstelling, die werd gehouden in het kader van de viering van de 100-jarige onafhankelijk van Nederland, had de gemeente landerijen beschikbaar gesteld achter huize Eekhout, die in een prachtig wandelpark werden herschapen. Bekende ondernemingen uit heel Overijssel zoals Van Heek en Co uit Enschede, de Gebr. Stork en Co uit Hengelo en de Gebr. Palthé uit Almelo hadden een stand op de tentoonstelling en uiteraard was de Zwolse nijverheid ook goed vertegenwoordigd, onder andere door de Erven J. J. Tijl, O. de Leeuw en ijzergieterij Wispelwey.

Op donderdag 31 juli werd 'Plan 1913' zoals het evenement werd genoemd officieel geopend door de Commissaris van de Koningin in Overijssel mr. A.F.L. Graaf van Rechteren Limpurg Almelo. In de restauratietent waar blijkens een advertentie in de Provinciale Overijsselsche en Zwolsche Courant uitsluitend de zuivere limonades van P. Nekkers, Praubstraat 10 Zwolle verkrijgbaar waren ('de limonades staan onder scheikundige controle van den Heer G.B.J. de Barbanson, Scheikundige Zwolle') werd 's avonds door de officiële genodigden uitbundig gedieneerd en op het hoogtepunt van de maaltijd met juichende instemming besloten om een telegram van hulde naar de vorstin te sturen. Die kwam samen met haar echtgenoot prins Hendrik op maandag 4 augustus 'Plan 1913' met een bezoek vereren. Jasper Warner leidde de koningin over het tentoonstellingsterrein rond, terwijl burgemeester Van Roijen prins Hendrik gezelschap mocht houden. Het illustreert de positie die Warner in Zwolle had ingenomen.

Huwelijk

Zakelijk ging het Warner zeer voor de wind. In 1898 richtte hij de Onderlinge Boerenbrandwaarborg Maatschappij op, die startpunt zou zijn voor een bloeiende onderneming. Een jaar later, op 13 maart,

trad hij in het huwelijk met Carolina Wilhelmina Elhorst. De zes jaar jongere bruid, die in Lonneker was geboren, was van gegoede komaf, zoals ook blijkt uit de getuigen die zij naar het Zwolse stadhuis had meegenomen. Het waren haar broers Hendrik Jan, die predikant in Den Haag was en Feiko, eerste luitenant der infanterie. Voor de bruidegom traden zijn zakelijke vrienden Maarten Theodoor Frans van der Biesen en Dirk Pieter Linthout als getuigen op. Het jonge paar betrok een woning aan de Thorbeckegracht, eerst op nummer 125, later op nummer 81. Voor hij trouwde woonde Warner in de Warmoesstraat, de Korte Smeden en aan de Grote Markt. Uit het huwelijk werden twee kinderen geboren, Jan (21 maart 1902) en Jacomine (14 oktober 1904). De successen met zijn assurantiebedrijf stelde Warner in staat om een statig pand aan de Emmawijk op nummer 1 te betrekken, waar tevens het kantoor van zijn bedrijf werd ingericht. In 1916 kocht hij het landgoed Beltgraven, een ongeveer vijftig hectare groot gebied op de Noord-Veluwe dat aanvankelijk tot de Domeingronden behoorde, maar in 1848 in het bezit kwam van de gemeente Oldebroek die het nog datzelfde jaar doorverkocht aan de plaatselijke notaris A.J. van Asselt. Na wisseling van verschillende eigenaren mocht Warner zich in 1916 de landheer van Beltgraven noemen. In de zomermaanden woonde hij er met zijn gezin in de stilte van de natuur, eind augustus werd in het huis aan de Emmawijk het stadsleven van Zwolle weer opgezocht.

Golfbaan

Op Beltgraven was het aangenaam leven. De villa waarin de familie woonde, was van allerlei gemakken voorzien, waaronder waterleiding en gas dat voor zowel het stoken als de verlichting werd gebruikt. Rond het huis had Warner door de Zwolse hovenier De Groot een fraaie tuin laten aanleggen, waarin eekhoorn-tjes in de bomen klommen en allerlei soorten vogels uitbundig floten. Een grote moestuin zorgde er voor dat er altijd verse groentes waren en de kippen leverden het eitje bij het ontbijt. Sportman als hij was, had Warner ook een tennisbaan laten aanleggen en in 1924 kwam daar zelfs een golfbaan bij. Dankzij zijn vriend U.J. Reinders was hij met die toen in Nederland nog nagenoeg onbekende sport in aanraking gekomen. De directeur van Reinders slaoliefabriek had

Jasper Warner

Op Beltgraven was het voor het gezin Warner aangenaam vertoeven.

Jasper Warner leidde koningin Warner over de tentoonstelling 'Plan 100' rond.

Bep Bakhuis naar ZAC dankzij baantje bij Warner.

Jasper Warner (slot)

ook een bedrijf in Ierland, werd daar door het golfvirus aangestoken en nam een set clubs mee naar huis. Om het spelletje daadwerkelijk te kunnen spelen, schakelde hij de familie Van Pallandt in. Op hun landgoed bij Junne aan de weg van Zwolle naar Hardenberg werden twee lege jampotjes in de grond gestopt, die als holes fungeerden. Warner deed ook mee en raakte zo enthousiast dat hij samen met zijn vrienden een paar holes op Beltgraven maakte. Een 'pro' werd ook snel gevonden, want het toeval wilde dat ZAC in die jaren werd getraind door de jonge Engelsman Fawcett, die een groot liefhebber van golf was. Met hem maakte Warner het plan voor een negen holes baan.

Een van de enthousiaste golfers op Beltgraven was mevrouw S. Daendels-van Rijck. Van haar kwam het initiatief om in haar woonplaats Hattem een echte golfbaan aan te leggen. Warner steunde die plannen en werd na de oprichting op 14 september 1930 zelfs de eerste voorzitter van de Hattemsche Golf- en Country Club, die nog altijd bestaat. De baan nabij het Apeldoorns Kanaal tussen Hattem en Wapenveld werd op 11 april 1931 feestelijk geopend, waarbij de heren Snouck Hurgronje en Del Court als vertegenwoordigers van het Nederlandsch Golf Comité een zogeheten 'four-ball match' speelden tegen twee profs, de heren Blansjaar en Van Dijk. En 's avonds was er een feestelijk diner in Grand Hotel Wientjes in Zwolle.

Olympische Spelen

Als voorzitter van de NVB was Warner in contact gekomen met F.W.C.H. Baron van Tuyll van Serooskerken, die lid was van het Internationaal Olympisch Comité. De droom van de baron was, dat in Nederland een Olympiade zou worden gehouden. Al in 1912 werd ons land door hem kandidaat gesteld voor de organisatie van de Olympische Spelen, maar ook al omdat een Nederlands Olympisch Comité nog moest worden opgericht, bestond daarvoor onvoldoende draagvlak. Toen dat NOC er kort na de Eerste Wereldoorlog was gekomen, kon van Tuyll van Serooskerken serieus werk van zijn lobby maken. Uiteindelijk lukte het om met Amsterdam de organisatie van de Spelen van 1928 toegewezen te krijgen. De baron zou dat sportfeest zelf niet meemaken, want hij overleed plotseling op 13 februari 1924, amper een maand nadat het zogenaamd Comité 1928 was

opgericht dat met de organisatie van de Spelen werd belast. Warner, die lid was van het NOC, was vice-voorzitter van dat Comité.

Uiterekend was dat de Spelen in Amsterdam een slordige twee miljoen gulden zouden gaan kosten. De helft van dat bedrag moest uit een loterij komen, maar de minister van Financiën weigerde op principiële gronden daarvoor een vergunning te verlenen. In plaats daarvan stelde hij voor gedurende vier jaren het NOC jaarlijks een subsidie van maximaal 250.000 gulden toe te kennen. Het voorstel leidde in de politiek tot heftige debatten, waarbij voor- en tegenstanders elkaar in de haren vlogen. Vooral vanuit confessionele hoek kwam er veel kritiek. Daar werd gezegd dat de Spelen alleen maar tot zondagsontheiliging en toewijding van de onzedelijkheid zouden leiden. Uiteindelijk werd het voorstel op 6 mei 1925 door de Tweede Kamer verworpen, waarmee het NOC plotseling met een levensgroot gat in de begroting zat. Om uit de impasse te komen, werd een kleine commissie van actie opgericht, die volmacht kreeg 'tot het nemen van die maatregelen welke wenschelijk zijn om de noodige gelden te verkrijgen'. Warner was lid van die belangrijke commissie. Onder meer dankzij de hulp van particulieren en instellingen, een premielening van de gemeente Amsterdam, een flinke bijdrage uit Nederlands-Indië en allerlei acties van plaatselijke commissies lukte het om het gat in de begroting te dichten.

'De buitenwereld beseft niet half hoe intensief er door het Comité 1928 en hun medewerkers is gearbeid om de enorme organisatie voor elkaar te krijgen, hoeveel dagen en weken de leiders hebben opgeofferd aan hun belangeloos werk voor deze nationale sportzaak, die zo'n enorme voorbereiding kost', zei Warner kort voor de Spelen in een interview met de legendarische sportjournalist M.J. Adriani Engels voor het blad *De Revue der Sporten*. Hij keek vooral met veel voldoening terug op het werk in de zogenaamde kleine commissie. 'De steun door de burgerij was voortreffelijk, het geld kwam overal vandaan binnen en dat meeleven van ons volk sterkte ons in onze overtuiging, dat we iets deden in ons nationaal belang.' Geen woord van kritiek in het interview in de richting van de partijen die het de organisatie van de Olympische Spelen financieel zo moeilijk

hadden gemaakt. Dat paste niet bij het karakter van Warner. Tegenslagen hoorden bij het leven en waren er om overwonnen te worden.

De Spelen van Amsterdam hebben uiteindelijk zo'n 3,3 miljoen gulden gekost, een dik miljoen meer dan aanvankelijk was geraamd. Voor de organisatie leidde dat tot een tekort van bijna drie ton, dat ruimschoots werd gedekt door het garantiefonds van 900.000 gulden. Grappig is om te constateren dat het mega-evenement de gemeente Amsterdam nauwelijks iets heeft gekost. Heel genereus had de hoofdstad het NOC geholpen met een subsidie van 250.000 gulden, maar aan inkomsten haalde de gemeente een bedrag van f. 239.319,70 uit vermakelijkheidsbelasting binnen...

Bakhuys

Na de Olympiade van 1928 zou Warner zich op nationaal niveau niet meer in de sportwereld laten zien. In Zwolle bleef hij echter trouw en meelevend supporter van zijn ZAC. In 1933 zorgde hij er persoonlijk voor dat Beb Bakhuys (weer) naar Zwolle kwam. De voetballer die beroemd zou worden door het doelpunt dat hij een jaar later, op 11 maart 1934, in de interland tegen België maakte (met het hoofd, in zweefduik, nu bekend als scoren á la Bakhuys) had al eerder bij ZAC gespeeld. Als jongen van zeventien werd de op Java geboren Elisa Hendrik 'Beb' Bakhuys leerling van de tuinbouwschool in Frederiksoord en werd hij lid van ZAC. De club kwam toen in de tweede klasse uit, maar met zijn geweldige productiviteit als midvoor loodste hij ZAC in twee jaar tijd naar het kampioenschap van de eerste klasse. In de nacompetitie om de landstitel werd ZAC achter Ajax en Feyenoord derde. Als voetballer was Bakhuys pure klasse, maar op school presteerde hij slecht. Zijn ouders, die nog in Nederlands-Indië woonden, haalden hem daarom in 1929 terug naar Java. Het was Warner in 1933 bekend dat Bakhuys weer in Nederland was, maar dat hij als gevolg van de crisis die in de economie heerste zonder werk zat. Warner bood de voetballer een baantje op zijn assurantie-kantoor aan met als voorwaarde dat hij weer bij ZAC ging spelen. Bakhuys ging onmiddellijk akkoord, niet in het minst vanwege het salaris dat hij bij Warner zou gaan verdienen: 75 gulden per maand, een bedrag dat door supporters van ZAC werd verdubbeld. Op het voetbalveld was Bakhuys dat geld meer dan waard,

hij scoorde als een mitrailleur zoals Gerard Schutte in zijn boek 'Meters buitenspel' over het voetbal in Zwolle schreef. In het seizoen 1933-1934 maakte hij drie doelpunten per wedstrijd, een ongeëvenaard gemiddelde. Maar echt naar zijn zin had Bakhuis het in Zwolle niet en toen hij in 1935 het aanbod kreeg om bij HBS in Den Haag te voetballen en er tevens eigenaar van een tabakswinkel te worden, hapte hij meteen toe. Bij zijn vertrek uit Zwolle had Bakhuis 147 doelpunten gemaakt, een aantal waarmee de in 1982 overleden voetballer anno 2007 nog altijd de topscorerslijst van ZAC aanvoert!

Jasper Warner overleed na een kort ziek-

bed, hij had slokdarmkanker, op 27 juni 1942 op 72-jarige leeftijd in zijn zomerhuis op landgoed Beltgraven. De begrafenis vond vier dagen later, op 1 juli, plaats op Kranenburg in Zwolle. Het was volgens de Provinciale Overijsselsche en Zwolsche Courant een eenvoudige plechtigheid, waarbij op uitdrukkelijk verzoek van de familie niet werd gesproken. Aanwezig waren onder meer W.J.H. Mulier, de erevoorzitter van de NVB, en de burgemeester van Zwolle jhr. Mr. M.P. M. van Karnebeek. 'De gemoedelijke' werd snel vergeten, de bezetting door de Duitsers drukte een zwaar stempel op het dagelijks leven van de bevolking en na de bevrijding was alle aandacht gericht op de wederopbouw van ons land.

Pas twee jaar geleden dook de naam Jasper Warner opeens weer op, toen de gemeente besloot om in het villapark aan de Oude Veerweg een straat naar hem te vernoemen. Een betere plaats om deze illustere Zwollenaar te eren had men niet kunnen kiezen, want was het niet hier dat Warner een stuk grond kocht waarop het voetbalveld van ZAC werd aangelegd, waar dankzij de oprichter van deze club twee keer een echte interland werd gespeeld en waar Warner zelf tientallen jaren lang als trouwe toeschouwer langs de lijn heeft gestaan.

Steven ten Veen

Culinaire Cornuyten weer aan de slag.....

Culinaire Cornuyten weer aan de slag
Na enig passen en meten zijn de data bepaald voor het seizoen 2009 – 2010 van de Culinaire Cornuyten. Inmiddels hebben zich een kleine 20 deelnemers aangemeld. De aspirant-meester-koks verhuizen van de maandag- naar de donderdagavond. Het gaat om de volgende data:

Donderdag 12 november

Donderdag 10 december

Donderdag 7 januari 2010

Donderdag 11 februari

Donderdag 11 maart

Donderdag 1 april of 8 april (precieze datum wordt later bekendgemaakt)

Donderdag 20 mei

Aanvang van de bijeenkomsten 17.30

Het gebruikelijk afsluitende diner met partners op het Deltion College zal plaatsvinden in juni.

Voor nadere informatie Peter Dutman, jpj dutman@penpoint.nl

Bericht van de Directeuren: een oproep

In haar laatste vergadering heeft de directie onder meer gesproken over leden van de Groote Sociëteit met wier gezondheid en welzijn het minder goed gaat. Daaraan schenken we, voor leden vaak niet merkbaar, aandacht. Soms door een bloemetje, soms anderszins.

We stelden vast dat we in behoorlijke mate op de hoogte zijn van wee onder onze leden. We weten dat daarin zeker leemten (kunnen) zitten.

Daarom onze oproep: willen de leden aan de directeur-secretaris (e-mail: bergstapel@xs4all.nl) doorgeven de namen van leden met wier gezondheid en welzijn het minder goed gaat en van wie ze verwachten dat aandacht vanuit de directie hun wel doet.

Hartelijk dank voor jullie berichten.

Namens de directie,

Gégé Callenbach

Open Monumentendag

Ruim driehonderd belangstellenden hebben zaterdag 8 september in het kader van de Open Monumentendag een bezoek gebracht aan de Groote Sociëteit. Een dag met echt museum-weer: zonnetje, beetje fris.

Aad Rigter, Aad van Dijk, Sjoerd Rijlaarsdam en ondergetekende zorgden voor de korte dan wel lange(re) rondleiding, al naar gelang de belangstelling van de bezoekers. De plafonds in de hal en de Groote Zaal en de Heerenzaal zijn op zo'n dag onze kroonjuwelen. Menigeen is ook verrast door de omvang van het pand. Naast culturele interesse is ook gewone nieuwsgierigheid bij veel bezoekers aanwezig. Uit het leven opgetekend: "Ik fiets hier elke dag langs naar mijn werk en ik nu wil ik ook wel eens een keertje binnen kijken."

Ronald van den Berg

Koffieconcert

Het najaarskoffieconcert zal plaatsvinden op zondag 25 oktober aanstaande in de Sociëteit.

Het concert zal worden verzorgd door Sarah Beernink (piano) en Esther de Vos (mezzo sopraan), mogelijk ook nog Marianne Klaassen (sopraan).

Allen zijn afgestudeerd aan het Zwolse Conservatorium en zullen een zeer afwisselend programma ten gehore brengen. Aanvang concert: 11.00 uur, vanaf 10.30 uur staat de koffie klaar.

Van harte welkom, ook introducés.

Namens de Sociëteitscommissie
Piet Huisman.

cheque

waardebepaling

Wij bepalen gratis de waarde van uw woning!

Het bepalen van de waarde van uw woning is de eerste stap op weg naar een succesvolle verkoop. Deze cheque geeft u recht op een gratis waardebepaling. Dit houdt in dat een van onze makelaars bij u langskomt om een schatting te maken van de waarde van uw woning. Dit alles natuurlijk geheel vrijblijvend.

De Garantiemakelaar is een groep van 90 geselecteerde NVM-makelaars. Wij bieden u meer dan een standaardservice bij de verkoop of aankoop van een woning. Zo werken wij bijvoorbeeld standaard met het **Verkoop Zeker Plan**. Dit plan, dat wij samen met u opstellen, beschrijft precies wat u gedurende het gehele verkooptraject van ons kunt verwachten. Er staat in hoe wij u begeleiden bij een succesvolle verkoop, van bezichtiging tot onderhandeling, van een **Bouwtechnischeuring** en **Garantieverzekering** tot advies bij uw verhuizing.

Deze cheque is onbetaald geld. U kunt de cheque ook overhandigen aan de koper of familieleden die hun woning gaan verkopen.

Deze cheque wordt u aangeboden door:

De Graaf van Vilsteren Garantiemakelaars, Eekwal 31, 8011 LB Zwolle

Telefoon: (038) 422 72 25 Fax: (038) 422 92 28 E-mail: info@degraafvanvilsteren.nl Internet: www.degraafvanvilsteren.nl

Schuttelaar

Delicatessen & Wijnen

Golfdag

Vrijdag 11 september verzamelden zich 23 enthousiaste golfers op de Hattemse Golfclub om deel te nemen aan de jaarlijkse golfwedstrijd voor leden van onze sociëteit.

Piet Paulusma had een mooie dag voorspeld en buienradar beloofde alleen maar droog weer.

We waren wel een beetje teleurgesteld, dat er s'middags toch nog een buitje van 5 minuten viel. Tegenwoordig kun je zelfs de weerman niet meer vertrouwen. Een prachtige dag op een mooie bosrijke baan met lastige holes en moeilijke greens.

De Hattemse Golfclub was een uitstekend gastheer en had zelfs een greenkeeper op zijn vrije dag s'morgens al om 0.7.00 uur aan laten treden om het ons "Sociëteitsgolfers" optimaal naar de zin te maken. Dat is geweldig gelukt en wij zijn de Hattemse dan ook zeer dankbaar voor de gelegenheid, die ons werd geboden om op hun mooie baan te spelen.

De organisatie was zoals gebruikelijk helemaal perfect en wederom in handen van Johan van Zanten en Hans Koppendraaier.

De flightindeling was zo geregeld, dat er in elke flight een lid van de Hattemse was ingedeeld.

Die kende de route en zo zou er zo efficiënt mogelijk worden gelopen, zonder te dwalen. Daar had de organisatie goed over nagedacht. Want voor de niet golfers, Tom Tommetjes zijn verboden op de golfbaan.

Een uitgebreid diner in het clubhuis werd, zoals bij golf gebruikelijk, voorafgegaan door een gezellige borrel op het terras. Tijdens het diner vond de prijsuitreiking plaats en tot mijn verbazing mocht ik met de 2 de prijs dit stukje schrijven. Zal wel komen, omdat ik bij Johan van Zanten in de flight speelde en bij het diner tegenover hem zat. Want de eerste prijs was voor Pieter van Staveren, die met 34 punten, de organisatoren bedankte en van de gelegenheid gebruik maakte om een mooie anekdote over de beginjaren van zijn werk bij de gemeente Nieuwleusen te vertellen.

Al met Al een bijzonder gezellige en sportieve dag, waarvoor wij Johan en Hans hartelijke bedanken.

Roel Smelt

GRATIS
slimme
thermostaat

Alleen verkrijgbaar bij
Energiewacht Groep

18°-22°

Bespaar jaarlijks tot € 350 met een nieuwe cv-ketel
en de gratis slimme thermostaat*

Een 'oude' cv-ketel verslindt vaak energie. Verwaag hem daarom nog vóór de winter door een nieuwe energiezuinige cv-ketel. U bespaart dan jaarlijks tot € 225,- op uw stookkosten. Bovendien ontvangt u een slimme thermostaat (t.w.v. € 125,-) die alleen verkrijgbaar is bij Energiewacht Groep. Deze zet uw verwarming automatisch lager als u slaapt of niet thuis bent. Volgens onderzoek van TNO goed voor een extra besparing tot € 125,-! Bel voor een afspraak 0800 235 92 76 (gratis) of ga naar www.energievacht.com.

Energiewacht Groep

Vraag naar de voorwaarden. Niet geldig i.c.m. andere acties.

Voor letselschade en loonschade gaat u naar: **Papaverweg 67, 8042 ED Zwolle**

letselschade-
slachtoffers
vragen naar:

Nostimos Letselschadedeskundigen
Tel. 038-4254080
E: info@nostimos.nl
I: www.nostimos.nl

werkgevers
met loonschade
vragen naar:

H.J.G. v.d. Zwaag
Tel. 038-4223351
E: zwaag.loonschade@introweb.nl
I: www.loonschadeadvies.nl

Wijncolumn

Tokaji, terug van weggeweest.

Wat een verschil met 25 jaar geleden. Het dorpsplein van Tokaji, in het noordoosten van Hongarije, was nauwelijks verhard, de erheen leidende straten evenmin. Gebouwen verkeerden er in verval en tussen de her en der geparkeerde Trabants wachtten groepjes armoedig geklede mensen op kleine aftandse bussen die in Nederland al lang van de weg zouden zijn gehaald.

Vandaag de dag ziet de locatie er totaal anders uit. Het hart van Tokaji bestaat uit keurig onderhouden perken, de straten zijn geasfalteerd en veel gebouwen zijn gerenoveerd of gesloopt.

Dit alles is te danken aan de liberalisering, die er toe leidt dat er veel buitenlandse investeerders naar het gebied toe zijn gekomen. De hele Tokaji-regio, inclusief zijn traditionele keldergangen, is door het Unesco tot werelderfgoed verklaard. In totaal gaat het om ongeveer 5000 hectare. De grote streekspecialiteit is de Tokaji Aszú. Deze wijn wordt uitsluitend van de witte Furmint druif gemaakt. Dankzij het klimaat met in de herfst nevelige ochtenden en zonnige middagen ondergaan veel druiven een zogenaamde nobele rotting. Bij het zien van druiven die deze rotting hebben ondergaan zal bij veel mensen de eetlust (of in dit geval drinklust) vergaan. Echter juist deze druiven brengen een zeer speciale wijn voort. Deze rotting doet de druiven verschrompelen, zodat het suikergehalte stijgt. Ook krijgen de druiven een speciaal aroma. Wanneer de druiven stuk voor stuk en tijdens diverse ronden door de wijn gaarden geplukt zijn, worden ze

toegevoegd aan een vergiste witte basiswijn. Per 136 liter-de inhoud van een 'gönci', het traditionele wijnfust- gaan 3 tot 6 kuipjes aszú druiven bij de wijn.

Elk kuipje bevat 25 kilo druiven. Hoe meer van deze geconcentreerde aszú kuipjes ofwel 'Puttonyos', des te rijker de Tokaji aszú zal zijn. Als laatste ondergaat de wijn een verplichte lagering op houten vaten van tenminste 3 jaar in de keldergangen van het Tokaji gebied. De wijn wordt gebotteld in speciale flessen van een halve liter. Het eindproduct is een uniek product. De kwaliteitsverschillen in de regio zijn enorm groot. Domeinen als Disznokö en Oremus behoren tot de absolute top. Sinds 1991 is het huis Disznokö in het bezit van een Franse verzekeringsmaatschappij en rust de leiding van het domein op de schouders van Jean Michel Cazes (van chateau Lynch Bages in Bordeaux.) Een Tokaji Aszú van 5 of 6 Puttonyos uit een goed jaar kan een mensenleven lang mee en bezit een enorme complexiteit en afdrank met een prachtige balans tussen zoet en zuur die vele top-Sauternes doen verbleken. Een Tokaji Aszú past uitstekend bij paté van eend en gans alsmede bij sorbet-ijs en blauwschimmelkazen. De wijn is intens maar toch zeer verfijnd, dit is mede te danken aan het lage alcoholpercentage van rond de 11,5 %. Een heerlijke wijn als afsluiter van een diner of om zo van te nippen bij de openhaard.

Met vriendelijke groet,

Remco van Looijengoed
Vinoloog Schuttelaar Delicatessen en Wijnen.

De maritieme avonturen van Johan Christiaan Baron van Haersolte. (Deel 3)

Na terugkeer van zijn wereldreis in 1826 op de MARIA REISBERGEN horen we niet meer zo veel van Johan Christiaan, logisch, omdat hij thuis is en dus geen brieven meer hoeft te schrijven aan het thuisfront. Hij zal ook wel veel te vertellen hebben gehad aan zijn vrienden op de Groote Sociëteit!

Van 1827 tot 1830 maakt hij een reis a/b van ZM ECHO naar de Middellandse Zee, waarvan hij echter geen verslag maakt, althans het bevindt zich niet in het HCO te Zwolle. Voor deze reis moeten we het doen met zijn brieven. Deze zijn echter niet zo boeiend als zijn reisverslagen. De brieven gaan voornamelijk over ditjes en datjes, over diners bij vrienden en bekenden. Over cadeautjes enz. enz. De reis voert hem naar Mahon, Malta, Smyrna, Beiroet, Cyprus, Smyrna, Mahon, Toulon en Vlissingen.

Van Haersolte gaat in Vlissingen niet van boord, omdat de ECHO de Schelde wordt opgestuurd in verband met de Belgische opstand (1830). In zijn brieven vermeldt hij vele details over de strijd op het water rond de forten Lillo en Liefkenshoek. Het gaat te ver om deze details in dit artikel te beschrijven, echter een paar details wil ik U echter niet onthouden. Door het opwerpen van versterkingen door de Belgische opstandelingen ter hoogte

van het smalle gedeelte van de Schelde vlak voor Antwerpen, waren de Nederlandse schepen onder het bereik van het Belgische geschut gekomen. Hierdoor konden de schepen, die bij Antwerpen lagen, niet meer terugvaren naar Vlissingen. Men bedacht hiertegen het plan om aan de overzijde van de rivier de Schel dedijk op twee plaatsen te doorsteken, waardoor er in de ondergelopen polder achter de dijk een parallel lopend vaarwater ontstond, waarlangs de schepen veilig konden varen, aldus onttrokken aan het vijandelijke vuur. Johan Christiaan was actief betrokken bij het graafwerk en geeft hiervan een levendige beschrijving. Dank zij een situatieschets in zijn brief is op Google Earth deze plaats precies terug te vinden!

In December 1831 wordt Van Haersolte overgeplaatst naar Den Helder. In Maart 1832 wordt hij geplaatst op ZM korvet TRITON. Het reisdoel is opnieuw de Middellandse Zee, maar door blokkade van de Nederlandse kust door Franse en Britse oorlogschepen, omdat koning Willem I zich niet wil onderwerpen aan de vredesvoorwaarden met België, wordt de reis steeds weer uitgesteld.

JtBH

Verslag van de reis met Z.M.korvet Triton naar de Middellandse zee In 1834.

Na twee jaar actieve binnenlandse dienst op de Triton eindelijk een reis naar de Middellandse Zee! Het leven aan boord van een schip is zeer eentonig, maar daar tegenover staat het avontuur van vreemde landen zien. Twee jaar binnenliggen op een schip is zeer saai en bijna niet vol te houden. Aldus van Haersolte.

In Maart 1834 ontving de commandant van de Triton een brief om het schip gereed te maken voor een reis naar de Middellandse Zee. Het schip werd van binnen en buiten geschilderd en voer toen van Nieuwe Diep naar de rede van Texel.

Het doel van de reis was om samen met de brik Panther de Nederlandse consul-generaal F.H. de Travers met familie en de kanselier naar Griekenland te brengen.

De Griekse vrijheidsstrijd tegen de eeuwenlange Turkse overheersing was in zoverre afgerond, dat er in 1830 bij het verdrag van Londen een weliswaar nog onvolwassen Koning was benoemd, de zoon Otto van de Koning van Beieren, die met behulp van een internationaal regentschap, zou trachten het land te besturen. Koning Willem I achtte het kennelijk gewenst, dat ook Nederland met een consulaat in het bevrijde Griekenland vertegenwoordigd was.

Tijdens de Griekse vrijheidsstrijd waren talloze Europeanen, de zogenaamde Philhellenen naar Griekenland getogen om daadwerkelijke hulp te bieden; bovendien waren in alle Europese landen comités opgericht om geld in te zamelen voor de vrijheidsstrijders.

De terugreis zou gaan over Smyrna, Alexandrie, Malta, de Barbarijse staten, Livorno en Mahon.

Onze commandant was J.C.F. van Son, drager der Militaire Willemsorde. Hij mocht zijn vrouw en zes kinderen + dienstbode meenemen naar Minorca, waar Mevrouw van Son geboortig was. De kanselier werd op de Panther geplaatst.

Het vertrek was op 10 Mei 1834; de schepen werden uitgeleide gedaan door schout-bij-nacht Siervogel.

Tegen de avond nam de wind af, "hetwelk ons noodzaakte om in de Noordzee te ankeren, daar wij door de stroom, die ons tegen was, teveel verloren. Het

De Nederlandse vloot in de haven van Mahon (Minorca)

De reis van de Triton

laatste schijnsel van de avondzon noodzaakte ons het gezicht op de vaderlandse kust vaarwel te zeggen: al staarogende op Egmonds baken namen wij van deze dierbare grond onzer geboorte, die in het nachtelijk duister verzonk, afscheid." Via de "hoofden"(Nauw van Calais) zeilden de beide schepen naar de "sleutel"-van de Middellandse Zee (Straat van Gibraltar).

"Het gezamenlijk innemen van Gibraltar (1708) door de vereenigde Nederlandsche en Engelse vloten, tijdens de Spaansche successie-oorlog, (1702-1714), terwijl deze laatste natie de voordelen der gemeenschappelijk behaalde overwinning sedertdien geheel voor zich zelf behouden hebben. Als militaire positie is het zondertwijfel voor ons sedert een geruime tijd van minder belang als voor de Engelschen maar de onbegrijpelijke groote handelsvoordelen, die Engeland weliswaar met afwisselend gelukkig gevolg van deze klip heeft weten te trekken, hadden ook wij welligt kunnen genieten, niettegenstaande de Holandsche natie geensints door die ondernemende handelsgeest bezielde wordt, als waarvoor de Engelschen met recht alle bewondering verdient: - de alle.....bovengaande rekkelijke toegevendheid van alle Christenzee-mogendheden die nog steeds de vernederendste voorwaarden van enige Barbarijsche staten laten welgevallen: - de tegenwoordige gesteldheid van het door burgeroorlog verwoest wordende en reeds zo diep gevallen Spanje. Dit alles geeft onze geest ruime stof tot bezigheid."

De eerste aanlegplaats is Mahon op het eiland Minorca. *"Het eiland is onvruchtbaar en levert niet veel op. Daarom is er weinig scheepvaart, uitsluitend ten dienste van de bewoners. Spanje laat de schepen, die naar het vaste land van Spanje willen varen op Minorca in quarantaine leggen [ivm met de cholera JTBH], hetgeen het handelsverkeer en de inkomsten van het eiland vergroot. Frankrijk heeft Mahon als uitvalsbasis gebruikt voor de bezetting van Algiers (1830) met goedvinden van de Spaansche regering. In Mahon werd hiervoor een groot hospitaal opgericht, hetgeen de inwoners wat voordeel bracht. Na de inname van Algiers liep de drukte in de haven van Mahon terug. De Fransen ont-ruimden Mahon weer"*.

Van Haersolte vermeldt niet, dat Mahon destijds door een combinatie van een Nederlandse en Britse vloot is veroverd (1708) en sindsdien als station voor Britse en Nederlandse oorlogsschepen heeft gediend. Het verblijf van een Nederland-

se smaldeel in de Middellandse Zee is sedert 1830 verleden tijd, zodat de inkomsten hiervan voor Mahon verdwenen zijn. De overige smaldelen (Britse en Amerikaanse) hielden zich na de verovering door Frankrijk van Algiers meer op in het oostelijk deel van de Middellandse Zee.

Op 7 Juni vertrokken de twee schepen weer uit Mahon met achterlaten van mevrouw van Son + kinderen en dienstmeid. De volgende haven was Malta, dat op 12 Juni werd bereikt. De bedoeling was om daar een loods te verkrijgen voor de Griekse eilanden maar na twee dagen in quarantaine te hebben gelegen zijn de schepen zonder loods weer vertrokken. Op 22 Juni kwamen de schepen op de rede van Nauplia de Romanie.(Nauplia) Deze stad ligt aan de Oostkust van het schiereiland Morea. Van Haersolte geniet van het klimaat en het fraaie uitzicht op de vele Griekse eilanden. Langs de Triton en de Panther varen allerlei Griekse koopvaardij-schepen, die met riemen worden voortbewogen, waarbij welluidende gezangen van de roeiers opstijgen.

De vestingstad Nauplia de Romanie bestond reeds bij de splitsing van het Romeinse Rijk, zo vertelt Van Haersolte ons. Ook de Venetianen hebben deze stad bewoond. In 1715 werd de vesting veroverd door de Turken, evenals alle eilanden van de Griekse archipel en het Griekse vasteland.

In 1822 kwam de stad weer in Griekse handen. Bij de belegering vluchtte de Turkse bevolking en de militairen naar de bovenstad, alwaar ze aan een afgrijselijke hongersnood werden blootgesteld, zonder aan overgeven te denken. Zeven-achtste van de militairen en de burgers is door gebrek aan levensmiddelen omgekomen. Slechts door verraad van een Turk gelukte het de Grieken de stad in te nemen.

Van hieruit bracht Van Haersolte geheel alleen te paard een bezoek aan het graf van Agamemnon en Orestes. Door de grote hitte wilde niemand van de overige officieren met hem meegaan. Hij geeft een lyrische en enthousiaste beschrijving van de tocht. Toen hij bij het graf stond *"bracht ik mij de volgende woorden van een Fransche oudheidschrijver voor de geest en was te volsten van de waarheid derzelve doordrongen: 'het gezicht der plaatsen brengt de tijden nader, geeft wezen aan de verdichtels en leven aan de gevoelloosten voorwerpen'. Onmogelijk is*

het mij mijne gewaarwordingen uit te drukken toen ik [er] geheel alleen, met de Griek in het graf, stond en alle die overdenkingen en gedachten mede te delen waarmede mijne geest zich op dat ogenblik bezig hield".

Van Haersolte geeft vervolgens een uitgebreide beschrijving van het graf van Agamemnon, die we hier niet zullen herhalen. Het graf van Orestes was dichtgemetseld en daar was verder niet veel te zien en te beleven.

Op de terugreis ontmoet hij een paar herders bij een koele bron. Toen hij daaruit een dronk wilde nemen, eisten de herders hiervoor betaling. Zij drongen hem tevens de koop van een aantal oude munten op. Om van ze af te komen betaalde Van Haersolte en vertrok weer. Ook toen reeds werden toeristen door Griekse inwoners lastig gevallen!

Op 2 Juli gingen de schepen naar de Oostkust van de golf, tegenover het moeras van Lerna, vroeger, volgens de mythologie, de verblijfplaats van de verschrikkelijke slang waarover Herakles zegevierde. Het verhaal luidt, dat deze slang een hier uitmondende beek verstopte waardoor de gehele omliggende vlakte veranderde in een moeras, totdat Herakles deze slang doodde.

"Uit deze beek vulde de Triton het ruim met het benodigde drinkwater" vermeldt Van Haersolte enthousiast.

Hierna vertrokken de beide schepen weer. De reis was kennelijk eentonig en er was waarschijnlijk niet veel te doen aan boord, want Van Haersolte beschrijft in een ellenlang betoog de Griekse opstand tegen de Turken.

Het valt buiten het bestek van dit artikel om hier nader op in te gaan, maar het wordt wel duidelijk, dat Van Haersolte zich ernstig heeft verdiept in de problemen van het land, waar hij vertoefde.

Hij heeft geen hoge pet op van de Griekse volksaard. Zij zijn volgens hem onbeschaafd, bekrompen en zeer oorlogszuchtig.

"Dat de Grieken ontaard zijn wordt aan de langdurige slavernij waar onder zij gebukt gingen toegeschreven. In geheel Europa en bijzonder in Holland heeft men getracht onder deze dekmantel al haar rooverijen, hunne plunderen en moordzucht te verbergen of wilde men dezelve daardoor ten minste verontschuldigen. Mijns inziens is dat geheel verkeert. De Grieken zijn blijven staan terwijl geheel Europa, zelfs de Turken sedert een eeuw in beschaving en door de Verlichting is vooruitgegaan. Dat zij de tree

hunner overheerschers zelfs niet gevolgd zijn kan men aan de voorgewende slavernij niet uitsluitend wijten, maar wel aan hunne ruwe geaardheid en zucht tot behoud hunner voorouderlijke gebruiken en gewoontes."

Op 25 Juni had de minderjarige Koning Otto (1815-1867), de zoon van de Koning van Beieren, een audiëntie aan de commandanten van de twee schepen toegeestaan. De gehele Etat-majoor werd in de troonzaal ontvangen. Het bezoek stelde Van Haersolte teleur; er werden slechts oppervlakkige gesprekjes gevoerd. Hij had er kennelijk meer van verwacht.

Op 3 Juli verlieten de schepen de rede van Lerna weer en stuurden met een flinke landwind de golf van Nauplia de Romania uit. 's Nachts werd het windstil. "Ene zomersche nacht met stilte is op zee geheel iets anders als aan de wal. Het wordt alsdan niet duister: de effene oppervlakte der zee weerkaatst evenals een spiegel de lichtstralen der heldere sterrenhemel terug. Men behoeft slegts het oog naar beneden te slaan om alle sterrenbeelden en sterren van de vierde grootte op de waterspiegel te aanschouwen. De maan had zich achter de toppen der Faijgatus en spoedig daarna onder de gezichteinder verborgen. De doodelijke stilte maakte het zeer gehoorig. De op enige afstand van ons liggende Panther zagen wij als ene zwarte piramide boven de kimmen uit tegen de heldere hemel aanschijnen - de minste beweging die er op plaats had - het gesprek harer schepeelingen - alles konde ik duidelijk horen en gade slaan. Slegts nu en dan, als een klein golfje, dat uit de diepte oprees, eenige beweging in ons schip veroorzaakte en de zeilen hierdoor tegen de stengen sloegen, om terstond daarna weder een hoger genot te doen gevoelen van dit statige en treffende natuurtooneel. Van diergelijke schouwspelen geniet de zee-man onafgebroken, door de bestendige verandering steeds nieuw voedsel geeft om te bewonderen, op te merken en gade te slaan. Het eene grootsche tafereel wisselt het andere af; en zoowel de akelige stormachtige nacht, waarin hij tegen twee woedende elementen kampt, als eene dodelijke stilte, geven beide ruime stof tot bewondering der natuur en tot verheerlijking der oorzaak aller dingen."

Op 7 Juli passeerden de schepen Kaap Salomo op de Westkust van het eiland Candia (Kreta); daar werd de wind westelijk en op 10 Juli werd de Egyptische kust

verkend en spoedig daarna de "Arabische toren"(Waarschijnlijk bedoelt Van Haersolte hiermee de vuurtoren van Alexandrie).

Voor de ingang van de Westelijke haven van Alexandrie draaiden de schepen bij en deden enige schoten ter verkrijging van een loods. Spoedig daarna kwam een zeilvaartuig langs zij met een loods aan boord. De commandant informeerde of de pest in Alexandrie heerste maar dit bleek niet het geval te zijn.

De Arabische loods sprak tot onze verrassing enige Hollandse woorden bij zijn bevelen voor de manoeuvres van het schip; verder sprak hij gebrekkig Italiaans. Het bleek, dat deze loods in het verre verleden, toen de Zweden nog een actieve scheepvaart op Alexandrie hadden, vele Zweedse schepen had geloodst en van hen de benamingen van tuig en zeilen had geleerd.

Zowel de Zweden als de Russen hebben meest alle benamingen van het tuig, de romp en van de manoeuvres uit het Nederlands overgenomen en nog behouden.

De schepen kwamen om ongeveer halfvijf ten anker in de westelijke haven van Alexandrie. Hier lagen een Egyptische driedekker, twee linieschepen en twee fregatten en tevens enige kleinere oorlogs- en transportschepen van de onderkoning van Egypte. Er lagen ook meer dan honderd koopvaardijsschepen meestal onder Turkse en Griekse vlag.

Kort na binnenkomst kwam de vice-consul ons namens de Nederlandse consul verwelkomen en bracht ons de ongelukkige tijding, dat zich gisteren alhier twee twijfelachtige gevallen van de pest hadden voorgedaan. De volgende dag kwam de consul zelf aan boord en vertelde, dat enige dagen geleden een geestelijke vanuit de Griekse archipel hier aangekomen was en zijn intrek had genomen in een klooster buiten de stad. Hij was daar na twee dagen overleden aan een ziekte, die door de geneesheren eenstemmig voor de pest was aangezien. Sedertdien was er nog een kloosterling aan dezelfde ziekte gaan lijden. Vanaf het eerste moment had het gouvernement een militair cordon om het klooster laten leggen, waarmee zij hoopte de uitbreiding van deze ziekte te voorkomen, temeer daar het niet de periode is waarin de pest uitbreekt. De pest komt in Egypte zonder uitzondering voor maar vooral in de wintermaanden en neemt tegen de zomer weer af.

Dit was voor ons een slecht bericht, te meer omdat we door de pest ook Smyrna al niet hadden kunnen bezoeken, zoals de instructie van de directeur-generaal der marine vice-admiraal Wolterbeek aan onze commandant had voorgescreven. En nu Alexandrie ook niet! Al onze reisplannen om de Nijl op te varen verdwenen in het niets.

Onze commandant besloot om geen contact meer met de wal te hebben, niet zozeer uit angst voor de ziekte maar meer om een langdurige quarantaine op Malta te voorkomen. Een en ander speet Van Haersolte geducht, want hij was vast van plan geweest om Alexandrie uitgebreid met een bezoek te vereren.

De politieke toestand in het Midden-Oosten is in die tijd zeer complex. Van Haersolte geeft hiervan een gecompri-meerd maar desalniettemin helder overzicht. Ook geeft hij een uitgebreid overzicht van het leven van de huidige onderkoning van Egypte Mohamed Ali. In het kader van dit artikel zal ik dit hier niet verhalen, echter één aspect wil ik U echter niet onthouden. Mohamed Ali stuurde op verzoek van de Verhevene Porte (Turkse autoriteit) zijn zoon, Ibrahim Pascha, met een leger naar Griekenland om de Griekse vrijheidsstrijders te verslaan. Mohamed Ali had echter het sluwe plan om zich onafhankelijk te maken van de Verhevene Porte. In dit plan paste ook, dat de Grieken niet zouden worden verslagen, integendeel zij moesten de handen van de Turkse heerser blijven binden, zodat Mohamed Ali meer speelruimte zou krijgen. In naam hield Ibrahim Pascha een veldtocht tegen de Grieken op het schiereiland Morea maar dit was in feite een 'wandeling' over het schiereiland in de jaren 1825-1826 zonder slag te leveren met de Grieken. De aanleiding van de zeeslag bij Navarino zou ook veroorzaakt zijn door het gedrag van Ibrahim! Hij zou zich niet aan het ultimatum van de Britse opperbevelhebber van de Brits-Frans-Russische vloot gehouden hebben, in de hoop, dat hierdoor de Turkse vloot zou worden vernietigd. Hierdoor zou Mohamed Ali opnieuw meer zijn handen vrij krijgen voor zijn plan om Egypte onafhankelijk te maken van het Turkse opperbestuur (in 1833).

(Wordt vervolgd)

Jan ten Bokkel Huinink

Vorbereidingen in Spanje van start

Vijf december lijkt nog een eind weg maar in Spanje is een begin gemaakt met de voorbereidingen van het jaarlijkse Sinterklaasfeest in Nederland. De staf van de Sint is druk doende inkopen te doen en een tourschema samen te stellen. Veel moet nu in eigen beheer geregeld worden want Sint kan geen beroep meer op The Entertainment Group.

Ook dit jaar is de Goedheiligman, ondanks zijn gevorderde leeftijd, van plan Nederland met een bezoek te vereren. Naar verluidt is ook een bezoek aan de Groote Sociëteit in het tourschema 2009 opgenomen. IJs en weder dienende zal dat bezoek plaats gaan vinden op zondag 29 november. Tegen 15.00 uur zal de hoge gast zijn opwachting maken. Om ook de voorbereidingen in Zwolle tijdig te starten verzoekt het Sociëteitscommissie de kleine en grote mensen die het bezoek van de Sint op 29 november willen bijwonen daarvan opgave te doen. Intekenen op lijst die binnenkort op de sociëteit hangt of opgeven bij de kasteleins. Sinterklaas rekent op tien of meer kinderen.

Boer Schrijver van De Mars in Zwolle maakte succesvolle "Nieuwe Mars" in Canada

We maakten deze zomer met vrienden een trektocht door West Canada. We zijn met een huurauto gestart in Calgary (in de oliestaat Alberta) en stapten via Vancouver Iland in Vancouver weer op het vliegtuig. Een tocht van 3600 lang.

Op die tocht hebben we bij Edmonton een oude bekende uit Zwolle bezocht. Henk Schrijver was boer op De Mars, de bekende boerderij in Zwolle Zuid. De gemeente wilde het land gebruiken voor luxe woningbouw en kocht hem vijf jaar geleden uit. De boerderij ligt er nog net zo bij als toen, maar na langdurige discussie komt een oplossing nabij en staat er een groot reclamebord dat in grote letters aangeeft "Dromen mag".

De jonge boer Henk Schrijver, nu 41 jaar, volgde zijn broer en vertrok naar Canada met zijn vrouw Lizette en twee kinderen. Hij kocht een bestaande boerderij met 250 ha. grond, maar zonder de koeien. Om te beginnen kocht hij 65 hoogwaardige stamboekkoeien in Ontario, ongeveer 3000 km oostelijker en bouwde het aantal gestadig op.

Nu heeft hij 250 koeien plus jongvee. Hij produceert nu 2.5 miljoen liter melk en dat is niet het eind denken wij. Van zijn grond gebruikt hij 200 ha om gerst te verbouwen, en 50 ha is natuur. Gras en snijmais, zoals hier wil daar niet goed groeien om dat het klimaat daar te koud is. De gerst laat hij vlak voordat het rijp is maaien en hakselen en die kuilt hij in. Hooi koopt hij uit zuidelijker gebieden en

dat wordt met heel grote vrachtwagens aangevoerd over allemaal rechte wegen.

We werden heel warm ontvangen door de familie met inmiddels drie kinderen. Ze wilden graag hun enthousiaste verhaal vertellen. Zij hebben hun droom nu al waargemaakt. Hoewel ze heel hard werken voelen ze zich geweldig thuis daar in Canada. Het is er veel "Europeser" dan in de USA en ze doen al aardig mee met de Canadese trots op hun land. Nu hebben ze nog maar één medewerker (uit Zwolle-Zuid) en dat moeten er eigenlijk wel meer worden, want Henk start zelf iedere morgen om 4 uur met melken en dat zeven dagen in de week. Maar zegt hij, je moet voor meer personeel verder groeien want het bestaande quotum van het afzetcontract uitbreiden kost ook daar veel geld. Lizette verzorgt de kalveren naast de huishouding. Hard werken blijkt hen niet te deren want ze maken een heel gelukkige indruk.

Op onze vraag hoe ze denken over de klimaatsverandering in dit koude land glimlacht hij. De Canadezen zijn solidair met de wereldwijde besluiten, maar als het een beetje warmer wordt vinden we hier niet zo erg want dan is er nog zoveel meer mogelijk in dit onmetelijk grote land.

Bartus Hof

De Oude Mars in Zwolle Zuid

Roy's Column

The Road Ahead

Midden 50 is ie, zoon van een Joodse Wit-Russische Immigrant. Hij is geboren in het Amerikaanse Detroit en startte bijna vanzelfsprekend zijn carrière in de auto-industrie. Net als zijn vader werd hij manager bij Ford. Begin jaren '80 maakte hij de overstap naar de ICT, een branche die toen nog in de kinderschoenen stond. Als werknemer nummer 24 werd hij de eerste businessmanager van een klein softwarehuis dat programmeertalen maakte. Hij trok de kar bij de nieuwe afdeling "besturingssystemen" en was snel verantwoordelijk voor het verkoopbeleid en de algehele operationele activiteiten binnen het bedrijf. Collega's typeren hem als een gedreven licht ontvlambaar kruitvat, met een sterk eenzijdige "over mijn lijk" mentaliteit. Ik heb het over Steve Ballmer, sinds 2000 de grote baas van Microsoft.

Hij staat niet bekend als een groots strateeg en terugkijkend op 10 jaar heerschappij zijn er weinig lichtpuntjes te tellen. Op de beurs is het aandeel niet populair en een reeks schandalen en slechte producten hebben het imago van het machtige softwarehuis geen goed gedaan. In Europa en de Verenigde Staten is het bedrijf veroordeeld tot het betalen van miljardenboetes voor machtsmisbruik en in de markt wordt het links en rechts ingehaald door Google, Apple en Oracle.

Microsoft is nooit het meest innovatieve bedrijf ter wereld geweest. Alle succesproducten zijn gestolen, gekocht of gekopieerd. Er is heel weinig zelf bedacht. Ze hebben talloze misstappen gemaakt

die achteraf met heel veel geld moesten worden rechtgezet. De grootste strategische misser is echter het onderschatten van de rol van Internet.

In 1995 presenteerde Bill Gates zijn visie met als titel "The Road Ahead", een fraai verhaal over samenwerkende applicaties, waarin het woord "internet" niet eenmaal voorkwam. Voor Microsoft bestond de online wereld gewoon niet. Als gebruiker werd je geacht je heil te zoeken in grote en zware applicaties op je desktop. Terwijl de wereld online ging, draaide Microsoft het hoofd af.

Na de constatering van die misser twee jaar later, volgde standaard Microsoft beleid. Er werd diep in de buidel getast voor nieuwe technologie en concurrenten werden op niet reglementaire manier om zeep geholpen. Torenhoge overheidsboetes werden onder zwaar protest betaald en voor rechters voerden topmannen van Microsoft hilarische tooneelstukjes op, met als hoogtepunt het optreden van Bill Gates, waarin hij behalve naam en ID-nummer niets meer wist te herinneren.

Wat Steve Ballmer nog altijd niet begrijpt is dat Microsoft toen geweldig gedweild heeft, maar vergat de kraan dicht te draaien. Je kunt wel allerhande technologie kopen, maar als je cultureel geen omslag maakt van "computer" naar "internet", dan zul je nooit de applicaties bedenken die gebruikers aan je bindt. Groot probleem voor Microsoft daarbij is dat het door hun zo gehate internet de wereld enorm klein gemaakt heeft. Massacommunicatie is in ieders bereik en een hype golft binnen een dag de planeet over. Er is geen tijd meer voor de standaard Microsoft aanpak van achteroverleunen en bepalen welke technologie er gekocht moet worden om in de hype mee te gaan. Tegen de tijd dat de shortlist geschreven is, zijn we twee slagvelden verder.

Ballmer weet zich geen raad met de situatie. Gelaten presenteert hij de zoveelste incarnatie van een nieuw wonderproduct, dat wederom lauw ontvangen wordt. Al jaren stopt Microsoft miljarden in productontwikkeling, maar er is niet één branche te noemen waar ze vernieu-

wend, trendsetend en toonaangevend zijn. Sterker nog, er is geen nieuw product te noemen waar ze echt geld mee verdienen. Het frustrleert hem. Je ziet het aan zijn houding bij interviews.

Na jaren kwakkelen moet het laatste kwartaal van 2009 zijn 'finest hour' worden en de geschiedenis ingaan als het moment waarop de Microsoft definitief de weg naar boven hervond. Het zou de kroon zijn op zijn tienjarig leiderschap. Eind oktober komt de opvolger van het gefaalde Windows Vista op de markt. Microsoft presenteerde eerder deze maand al een bijgewerkt besturingssysteem voor telefoons, een update van zijn spelcomputer, een nieuwe zoekmachine en een muziekspeler die de concurrentie met Apple aan zou moeten kunnen.

De wereld wordt er niet meer warm of koud van, want de communicatiecyclus is voorspelbaar. De producten zijn beter dan ooit, of om Ballmer te citeren: "Dit keer hebben we echt naar onze gebruikers geluisterd." Zodra de barstjes in de marketingschil echter zichtbaar worden en internet volstroomt met ontevreden gebruikers, verwisselt Microsoft de tape en wordt er geschermd met een volgende update en een nog beter product. Het is routine geworden.

Echt uitkijken doen we intussen naar nieuwe producten die echt vernieuwend zijn. Wave is zo'n product. Dat wordt ook eind oktober gelanceerd, is van het 11 jaar oude Google en dus gratis. Altijd en overal samenwerken, gratis telefonie en al je communicatie op één plek. Het is het summum van de in "The Road Ahead" beschreven visie, met internet als kloppende motor.

De vooraankondiging was al genoeg om een groots opgezette productpresentatie van Microsoft volledig te doen ondersneeuwen. Ballmer reageerde furieus, bijna overspannen. Hij kon niet bevatten hoe een simpele presentatie van zo'n jong bedrijf 18 maanden werk van zijn grote organisatie van de voorpagina's kon verdringen. Dat is nu precies zijn probleem.

Roy van Veen

*Direkt
van de
fabrikant*

De **Nr.1** van PenPoint: **ijzersterk** in gebruik!

Ons model Export is ijzersterk en duurzaam:

- stalen clip en messingpunt
- kunststof uit slagvast ABS-materiaal
- kwaliteitsvulling (blauwschrijvend)

PenPoint Benelux B.V.
 Bedrijvenpark Berkum, Schrevenweg 16
 Postbus 268, 8000 AG Zwolle
 Telefoon (038) 453 33 38
 Fax (038) 453 92 49
 E-mail: info@penpoint.nl
www.penpoint.nl

penpoint
schrijfwaren met naam

Voor het verschil...

Veel zaken worden notarieel geregeld. Waar? En hoe? Het Notarieel. Hét notariskantoor van Zwolle, met maar liefst 32 ambiteuze professionals gaan we vérder dan u gewend bent met zowel zakelijke, als particuliere diensten. We helpen u graag. Snel, goed en creatief. En met veel plezier. Want naast vakmensen zijn we vooral ook mensen-mensen. Meer weten? Neem niet alleen een kijkje op www.hetnotarieel.nl, maar neem ook vrijblijvend contact met ons op: mr. Christa Melsbach (melsbach@hetnotarieel.nl) of mr. Dick Timmerman (timmerman@hetnotarieel.nl)

hetnotarieel

TNT Post
Port betaald

Indien onbestelbaar retour: Koestraat 8 , 8011 NK ZWOLLE

PIN over IP

Zoranet InstoreConnect is de internetverbinding van de grootste retailers, oliemaatschappijen en honderden winkeliers van Nederland. De kans is heel groot dat u dagelijks ergens met PIN betaalt en daarmee onbewust een Zoranet ADSL of draadloze GPRS verbinding gebruikt.

Zoranet InstoreConnect combineert PIN, internet, alarm en telefonie op één verbinding. Da's handig en kostenbesparend.

zoronet

0384559560

www.zoranet.nl